

Омельяненко В.Г.

РОЛЬ ФАКУЛЬТЕТУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ВПРОВАДЖЕННІ ІДЕОЛОГІЇ ОЛІМПІЗМУ

*Тернопільський національний
педагогічний університет імені
Володимира Гнатюка*

Анотація. У публікації розкривається процес підготовки кадрів, здатних впроваджувати ідеологію олімпізму серед широких верств населення. Описані заходи, які використовує колектив факультету фізичного виховання в підготовці студентів до впровадження ідеології олімпізму.

Annotation. The publication reveals the process of training staff capable of implementing the ideology of Olympism among the general population. The measures, which are used by the staff of the faculty of physical education in the preparation of students for the implementation of the ideology of olympiam, are described.

Виховання підростаючого покоління є однією зі стрижневих проблем у сучасній педагогіці. Зростаюча дитяча злочинність, агресія, безпритульність, ріст числа самогубств, а також зловживання алкоголем, поширення наркоманії й інших шкідливих звичок серед підростаючого покоління є наслідком кризових явищ у сучасній системі виховання молоді. Одним із сучасних напрямків гуманізації системи освіти й виховання, де пріоритет надається загальнолюдським цінностям, є побудова навчально-виховного процесу на основі цінностей олімпізму. Олімпійська освіта може служити ефективним засобом вирішення цієї проблеми. Матеріали міжнародних форумів, Олімпійських конгресів свідчать про актуальність поширення олімпійської освіти в молодіжному середовищі.

Основою системи олімпійської освіти є підготовка кадрів, здатних впроваджувати ідеологію олімпізму серед широких верств населення. Аналіз літературних джерел свідчить, що це є актуальним питанням в сучасних умовах розвитку нашої країни. Підготовкою фахівців, які впроваджують олімпійську освіту в навчальних закладах, займаються спеціалізовані ЗВО. Зокрема, колектив факультету фізичного виховання ТНПУ займається підготовкою вчителів фізичної

культури і тренерів з різних видів спорту, які покликані впроваджувати ідеологію олімпізму в молодіжне середовище.

На факультеті фізичного виховання ТНПУ створена кафедра Теорії і методики олімпійського та професійного спорту, в навчальний процес впроваджена дисципліна «Олімпійський і професійний спорт».

Кафедри факультету тісно співпрацюють зі спортивними товариствами і клубами міста та області. Чимало студентів високої спортивної кваліфікації тренується у спортивних клубах міста, які створюють їм усі умови для росту спортивних результатів і участі в змаганнях республіканського, європейського і світового рівнів. Цій групі студентів, за їх бажанням, надається можливість навчатися за індивідуальним графіком.

Поряд з навчально-тренувальними заняттями студенти факультету беруть участь у численних університетських спортивно-масових заходах. Більшість з них є традиційними. Зокрема, це спартакіада першокурсників, спартакіади факультету та університету, легкоатлетичні кроси, туристичні походи, естафети по житлових масивах міста, турніри з різних видів спорту. Ці змагання проводяться під гаслом «Головне не перемога, а участь». Під час змагань особлива увага приділяється, зокрема, роз'ясненню й пропаганді серед молоді принципів «Фейр Плей».

Суттєвою складовою впровадження олімпійської освіти в навчальних закладах є проведення студентських конференцій, семінарів, круглих столів, конкурсів, олімпіад з питань олімпійської освіти. На кафедрі ТМОПС розроблено тематику для проведення наукових досліджень з питань олімпійського спорту та олімпійської освіти. Наукові дослідження з питань олімпійської освіти здійснюються за такими напрямками: написання курсових робіт; підготовка магістерських робіт, проведення дисертаційних досліджень. Так, викладач кафедри ТМОПС Сапрун С.Т. у 2015 році під керівництвом доцента Єднака В.Д. захистив кандидатську дисертацію по спеціальності 24.00.01 – олімпійський і професійний спорт на тему «Організаційно-методичні основи олімпійської освіти учнів молодшого шкільного віку (на прикладі учнів 4-х класів). За цією ж спеціальністю були захищені ще дві дисертації доцентом Грабик Н.М. (2006) і Ладикою П.І. (2007).

Викладачі і студенти факультету фізичного виховання регулярно приймають участь у всеукраїнських олімпіадах і творчих конкурсах з олімпійської тематики.

Важливу роль у реалізації олімпійської освіти в процесі підготовки студентів факультету фізичного виховання відіграє навчальна діяльність. Впровадження олімпійської освіти у навчальний процес студентів є одним із найбільш ефективних механізмів підготовки фахівців, здатних поширювати ідеологію олімпізму у своїй професійній діяльності. Аналіз процесу підготовки студентів дозволяє зазначити, що питання з олімпійської освіти включені, переважно, у викладання профільних навчальних дисциплін: олімпійський і професійний спорт, історія фізичної культури, загальна теорія підготовки спортсменів, паралімпійський спорт, теорія і методика юнацького спорту, професійна майстерність тренера тощо.

Одним із напрямів у впровадженні олімпійської освіти в процесі підготовки студентів є організаційна діяльність, яка на базі факультету фізичного виховання реалізується в таких формах: наявність в навчальних кабінетах наочності з олімпійської освіти; наявність інформації про учасників олімпійських ігор, випускників факультету, в музеї спортивної слави; спортивно-масова робота під олімпійським гаслом; зустрічі з спортсменами-олімпійцями, випускниками факультету.

Суттєву роль у роботі вузів відіграє співпраця із загальноосвітніми школами, що реалізується під час педагогічної практики в таких формах: організація та проведення лекцій, круглих столів, семінарів з олімпійської тематики для вчителів загальноосвітніх шкіл; проведення бесід, лекцій із питань олімпійського спорту та олімпійської освіти з учнями; організація у загальноосвітніх навчальних закладах спортивних свят, зустрічей з спортсменами. Одним із напрямів співпраці з питань олімпійського спорту та олімпійської освіти в спеціалізованих вузах є робота зі спортивними школами, клубами, федераціями, що здійснюється через організацію і проведення семінарів, конференцій з тренерами та керівниками спортивних шкіл, клубів, федерацій; участь представників вузів у змаганнях різного рівня; зустрічі з юними спортсменами.

Одним з ефективних напрямків реалізації олімпійської освіти в ТНПУ є видавнича діяльність. Викладачі видають методичні рекомендації та пишуть статті й тези з питань олімпійської освіти, що допомагає студентам ознайомитись з різними аспектами олімпійського спорту та олімпійської освіти. Однак, кількість публікацій із зазначеної тематики у фахових журналах галузі є недостатньою.

Викладачі факультету фізичного виховання активно співпрацюють і з засобами масової інформації: приймають участь та надають допомогу в розробці матеріалів для газет, теле і радіопрограм, що висвітлюють олімпійський рух в Україні.

Однак, незважаючи на значні досягнення у впровадженні ідей олімпізму серед фахівців сфери «Фізичне виховання і спорт», слід відмітити проблеми, що заважають реалізації олімпійської освіти в процесі підготовки студентів спеціалізованих вузів:

недостатня кількість методичних рекомендацій, навчальних посібників, підручників з питань олімпійської освіти;

мало організовується і проводиться поза навчальних заходів з питань олімпійської освіти;

відсутні сучасні форми реалізації олімпійської освіти в процесі підготовки студентів факультету фізичного виховання (інтернет-сайти, застосування спеціальних ситуаційних завдань, рольових ігор та ін.).

Осіп Н. Б.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ ДО РОБОТИ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Анотація. У статті розкрито важливість застосування інноваційних технологій для підготовки майбутніх вихователів та проаналізовано їх впровадження у процесі фізичного виховання, що сприяє підвищенню інтересу та ефективності занять у вищих закладах освіти. Рішенням одного з визначних стратегічних завдань сьогоденності на етапі модернізації вищої освіти України є забезпечення якості підготовки спеціалістів на рівні міжнародних стандартів, яке можливе за умови зміни педагогічних методик та впровадження інноваційних технологій навчання.

Annotation. The article reveals the importance of innovative pedagogical techniques into training of future teachers. Also the analysis of their implementation into the academic